

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobců: N. B.
jménem svým a svých nezletilých dětí:
E. K.
T. K.
A. K.
zastoupeni: **Mgr. Milanem Musilem**, advokátem
Hradec Králové, Velké náměstí 135/19

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. prosince 2018, č. j. OAM-601/ZA-ZA11-ZA20-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítali žalobci nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým jim nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobci napadli rozhodnutí v celém rozsahu a vytkli mu nedodržení jednotlivých zákonných ustanovení – konkrétně § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 50 odst. 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dále měli za to, že žalovaný nedodržel ustanovení § 12, § 14 a pak 14a zákona o azylu a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
3. Žalobci vyslovili přesvědčení, že v jejich případech existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 a § 14 a zákona o azylu, přičemž tyto důvody správnímu orgánu sdělila žalobkyně svou věrohodnou výpovědí a doložila listinnými důkazy. Správní orgán však nezjistil řádně skutkový stav věci, nedostatečně se zabýval zprávami o zemi původu žalobců a zcela nesprávně pak posoudil existenci závažnosti důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně připomenula, že v pohovoru k podané žádosti popisovala své problémy týkající se domácího násilí, pronásledování a výhrůžek ze strany bývalého přítele, přičemž popsala i to, jak se snažila využít policejní ochrany, avšak ani po zásahu policie tyto problémy nebyly vyřešeny. Dále popisovala své četné závažné zdravotní problémy, se kterými si zdravotnictví v zemi původu nedokáže dostatečně poradit. Žalobkyně byla názoru, že z těchto důvodů jí má být poskytnuta mezinárodní ochrana, přičemž žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci a zatížil tak napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti.
4. Žalobkyně odvozovala své důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu od problémů svého manžela v zemi původu vzniklých v souvislosti se založením neziskové organizace kritické k poměrům v zemi, o které jí však manžel neřekl příliš mnoho podrobností, a proto tyto důvody nebyla schopna detailně popsat. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k problémům manžela žalobkyně uvedl, že tyto byly posuzovány v samotném řízení o udělení mezinárodní ochrany, které je s ním vedeno. Žalobkyně však upozornila, že v částech odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde správní orgán vyjmenovává podklady pro vydání rozhodnutí, se však nevyskytl ani jeden materiál související s řízením o žádosti manžela. Jeho výpověď je však zcela zásadní pro posouzení nebezpečí pronásledování či vzniku vážné újmy a tedy pro udělení či neudělení mezinárodní ochrany. Dle názoru žalobkyně bylo povinností žalovaného zajistit v této věci výpověď manžela žalobkyně a v souladu se správním řádem ji provést jako důkaz, zařadit do spisu a seznámit žalobkyni s jejím obsahem a dát jí možnost se k jejímu obsahu vyjádřit. Správní orgán tak nezjistil skutkový stav věci v souvislosti s ustanovením § 3 správního řádu a v rozporu s ustanovením § 50 odst. 2, 3 a 4 neshromáždil potřebné podklady pro vydání rozhodnutí a nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Nepřihlédl pečlivě ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, nebo k výpovědi manžela přihlédl, čímž však porušil ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť s touto výpovědí nebyla žalobkyně pravděpodobně vůbec seznámena a zároveň § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v odůvodnění rozhodnutí neuvedl všechny podklady pro vydání rozhodnutí a úvahy, kterými se při jejich hodnocení řídil.
5. Žalobkyně dále namítala, že se žalovaný s jejími tvrzeními vypořádal zcela nedostatečně a její obavy nikterak nevyvrátil. Zejména se žádným způsobem nezabýval postavením občansky angažovaných lidí v Gruzii, situací neziskových organizací a možnými nebezpečnostmi z nich vyplývajících ze zapojení se touto formou do veřejného dění. Rozhodnutí tak dle jejího názoru není dostatečně odůvodněno v rozporu s ustanovením § 68 správního řádu. Rovněž správní orgán nerespektoval ustálenou judikaturu správních

soudů, která říká, že žadatel o mezinárodní ochranu má toliko povinnost přednést konzistentní a důvěryhodnou výpověď, načež je pak povinností správního orgánu, chce-li žádost zamítnout, přednést důkazy o nevěrohodnosti výpovědi – například rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 103/2007.

6. Dále žalobkyně uvedla, že důkazní standard u obou forem mezinárodní ochrany, tedy azylu a doplňkové ochrany, přitom přehledně rozvádí Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006. Dále žalobkyně z judikatury dovodila, že pochází-li žadatel ze země s nízkým standardem dodržování lidských práv, je třeba považovat jeho výpověď primárně za věrohodnou a obavy za opodstatněné. Upozornila přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 7 Azs 8/2012-61 a rovněž tak na rozsudek Městského soudu v Praze, č. j. 4 Az 68/2017. Dále připomenula i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006, ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008, či nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 553/06.

II. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný odmítl žalobní námitky jako neopodstatněné. Uvedl, že při posouzení důvodnosti žalobkyní podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel jak ze shromážděných podkladových informací, tak ze sdělení samotné žalobkyně. V napadeném rozhodnutí se podrobně zabýval individuálními okolnostmi případu. Žalobkyně konkrétně jako důvod svého vycestování a obav z návratu do vlasti uvedla, že se jí tam nebo jejím dětem může něco přihodit v souvislosti s manželovými aktivitami. Ty popsala jako založení a činnost v rámci neziskové organizace, jejímž cílem bylo umožnit mladým inteligentním lidem začlenit se do společnosti a dětem dát možnost vzdělání a podpory, organizace se zabývala také kvalitou potravin v Gruzii. Na účet organizace ale nepřicházely žádné finanční prostředky, žalobkyni a její rodinu živil obchod s optikou, který měla. Z vlasti se rozhodla odjet na popud manžela, který jí ale bližší důvody nesdělil, ví jen, že po něm neznámé osoby požadovaly, aby činnost jím založené organizace ukončil. Domnívala se, že se nelíbila nějakým politikům. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že po manželově sdělení, že musí odcestovat, začala být ve stresu, navštívila neurologa v Tbilisi a ten jí předepsal Grandaxin, který užívá i v současnosti v ČR.
8. Dále žalovaný uvedl, že žalobou nyní konstatované problémy s domácím násilím ze strany bývalého přítele, které měla dle svých slov prezentovat v rámci pohovoru, jsou v příkrém rozporu s jeho obsahem (viz protokol o pohovoru ze dne 12. 7. 2018). Žalobkyně v tomto pohovoru popřela, že by v Gruzii měla ona i její děti jiné problémy, než shora uvedené - viz str. 23 správního spisu. Zmíněné problémy s domácím násilím nefigurují ani v protokolu ze dne 12. 7. 2018 o poskytnutí údajů k žádosti. I v něm žalobkyně odkázala pouze na problémy svého manžela a ve vztahu ke své osobě zmínila užívání antidepresiv předepsaných jí lékařem v Gruzii. Takto zaměřené žalobní námitky tedy nemají oporu ve správním spise a žalovaný je považoval za neopodstatněné.
9. Žalovaný konstatoval, že v odůvodnění rozhodnutí neshledal důvody, pro které by žalobkyni měl být udělen azyl, a to dle § 12 písm. a), tak ani dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Poukázal na absenci jakýchkoli problémů, jimž by byly ona či její děti ve vlasti vystaveny. Ve vztahu k problémům manžela žalobkyně žalovaný konstatoval, že byly posouzeny v samostatném řízení, na něž odkázal. Nadto poukázal na možnost domáhat

se v případě potřeby vnitrostátní ochrany využitím právních prostředků u příslušných gruzínských státních orgánů, jak dokládají ve spise shromážděné podkladové informace.

10. V tomto kontextu odkázal též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, podle kterého: „*Aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpát všechny reálně dostupné prostředky ochrany*“, či na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016 č. j. 5 Azs 251/2016-19.
11. Jednání žalobkyně, která bez dalšího bližšího vysvětlení a v podstatě jen na základě rozhodnutí manžela vycestovala ze země spolu s rodinou, není dle názoru žalovaného v souladu s postupem předjímaným touto judikaturou pro případ výskytu problémů v zemi původu. S podkladovými informacemi měla žalobkyně příležitost se seznámit, vyjádřit se k nim a doplnit je. Námitky ohledně nedostatečně zjištěného stavu věci považoval za účelové a neopodstatněné. Žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, zabýval se jím na základě informací o zemi státní příslušnosti žalobců a posoudil je řádně a v potřebném rozsahu ve vztahu ke všem eventuálně aplikovatelným ustanovením zákona o azylu, dle nichž lze mezinárodní ochranu udělit. Odmítal, že by svým postupem či rozhodnutím žalobkyni jakkoli zkrátil na jejích právech. V rozhodnutí reagoval i na značně neurčitá, leč kritická sdělení žalobkyně, která uvedla v rámci úkonu seznámení s podklady. Poukázal na jejich obecný charakter a absenci jakéhokoli podkladu k nim.
12. V této souvislosti poukázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86. Představu, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, považoval za zcela nereálnou. Pro úplnost žalovaný dodal, že v případě žalobkyně absentují i důvody k udělení azylu dle dalších zákonných ustanovení, tedy §§ 13 a 14 zákona o azylu – obě alternativy byly rovněž řádně zváženy v kontextu zjištěného stavu věci. Námitka týkající se nezohlednění jejich zdravotních potíží pomíjí reálný obsah odůvodnění napadeného správního rozhodnutí.
13. Dále žalovaný uvedl, že ani ve vztahu k důvodům, pro něž lze udělit doplňkovou ochranu, neshledal žádné relevantní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit nebezpečí vážné újmy pro případ návratu žalobkyně do vlasti. V podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí, kde se konkrétně zabýval jednotlivými možnostmi specifikovanými v ustanovení § 14a odst. 1, 2 písm. a) – d) zákona o azylu. Na závěrech v něm vyslovených i nadále setrval. Doplnil, že pokud by i přesto žalobkyně odmítala vrátit se do Tbilisi, odkud přicestovala, není limitována v možnosti vnitřního přesídlení v rámci Gruzie. Žádost žalobkyně neshledal správní orgán důvodnou ani z hlediska ustanovení § 14b zákona o azylu. Pro úplnost dodal, že ani argumentace nejlepším zájmem dětí ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte není způsobila zpochybnit závěry vyslovené v napadeném správním rozhodnutí vzhledem k absenci relevantních důvodů k udělení mezinárodní ochrany. V zájmu nezletilých dětí je nepochybně žít harmonicky spolu se svými rodiči. Všichni jsou státními příslušníky Gruzie a rozhodnou-li se realizovat svůj rodinný život na zdejším území, je to možné za předpokladu splnění podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců prostřednictvím některého z tam upravených institutů.
14. Ve vztahu ke (značnou měrou obecné) žalobní argumentaci žalovaný konstatoval, že neskýtá dostatečnou oporu pro žalobní petit. V žalobě uváděné odkazy na judikaturu

nekorespondují se situací žalobkyně – její žádost byla podrobena řádnému a pečlivému posouzení, (stejně jako v samostatném řízení posouzená žádost podaná jejím manželem), s přihlédnutím ke konkrétním tvrzením, tedy s akcentem na individuální okolnosti případu, a to na pozadí situace v zemi původu, doložené podkladovými informacemi, s nimiž měla možnost se seznámit, případně je doplnit.

III. Jednání před soudem

15. Při nařízeném jednání odkázal zástupce žalobkyně na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznil, že žalovaný nezjistil řádně skutkové okolnosti a informace ohledně země původu žalobkyně. Konstatoval, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nezákonné, když žalovaný odvozuje důvody pro neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni a jejím dětem od důvodů, které uváděl v samostatném správním řízení její manžel. Žalovaný neprovedl hodnocení těchto důkazů a pouze odkázal na závěry vyslovené ve správním řízení probíhajícím s manželem žalobkyně. Dále zástupce žalobkyně upozornil na dobré studijní výsledky dětí žalobkyně, které v současné době navštěvují české školy, a svoje tvrzení doložil písemným hodnocením jejich studijních výsledků vyhotoveným jednotlivými školními institucemi.
16. Pověřený pracovník žalovaného při nařízeném jednání odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a dále na písemné vyjádření. Vyslovil přesvědčení, že žalobkyně není pronásledována a nehrozí jí žádná vážná újma v případě jejího návratu do vlasti. Připomenul, že žalobkyně při uvádění azylových důvodů odkázala pouze na potíže, které vznikly jejímu manželovi v souvislosti s jeho činností. Dále připomenul, že žalobkyně byla seznámena s výsledky správního řízení a v této souvislosti nenavrhl provedení dalších důkazů. Pokud se žalobkyně domáhá legalizace jejího pobytu v České republice, pak by tento její požadavek měl být řešen v intencích zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dále uvedl, že žalobní námitka odkazující na domácí násilí se prvně objevuje až v podané žalobě, žalovaný tudíž na ni nemohl reagovat v napadeném rozhodnutí.

IV. Přezkoumání věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
18. V průběhu správního řízení krajský soud zjistil, že žalobkyně podala jménem svým jménem svých nezletilých dětí žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 9. 7. 2018. Následně dne 12. 7. 2018 poskytla údaje k podané žádosti a sdělila, že se narodila ve městě Tbilisi, na území tehdejšího Sovětského svazu. Je gruzínské národnosti a dorozumí se gruzínským jazykem. Je vdaná a její manžel žádá rovněž o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Má 3 nezletilé děti. Všichni vyznávají pravoslavné náboženství. Dále žalobkyně sdělila, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany, v současné době není politicky aktivní a její děti také ne. Do České republiky přicestovaly dne 3. 7. 2018 a žalobkyně (ani její děti) neměla udělena v minulosti víza nebo povolení k pobytu v jiných státech. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že poslední 2 měsíce měla psychické problémy. V Gruzii byla u lékaře, který jí předepsal

antidepresiva. Děti jsou zdravé a žádné léky neužívají. O mezinárodní ochranu požádala z důvodu, že se její manžel při svém podnikání dostal do problémů s vládním režimem. Žádné další důvody žádosti o mezinárodní ochranu neuvedla.

19. Dále je z průběhu správního řízení zřejmé, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 12. 7. 2018 za účasti tlumočnice gruzínského jazyka. Žalobkyně mimo jiné uvedla, že doposud žila se svými dětmi v Tbilisi, nyní zde žije její bratr a její rodiče. Uvedla, že v místě svého bydliště provozovala obchod s optikou. Svoji vlast se rozhodla opustit na začátku května 2018, kdy si uspořila peníze na cestu. Na otázku správního orgánu, jaké problémy měl manžel při svém podnikání s vládním režimem, žalobkyně odpověděla, že v roce 2015 manžel založil neziskovou organizaci, jakousi instituci pro kontrolu veřejnosti. Jejím cílem bylo, aby se mladí inteligentní lidé začlenili do společnosti a aby děti měly možnost vzdělání a podpory. Dále se tato organizace zajímala například o kvalitu potravin v Gruzii. Uvedla, že manžel prostřednictvím internetových stránek zveřejňoval projekty, kde bylo i číslo účtu, kam mohli lidé zasílat finanční prostředky na podporu těchto aktivit. Dále uvedla, že tato organizace je zapsána v rejstříku justice a její manžel má s sebou i doklad osvědčující oficiální registraci v Gruzii. V této organizaci mimo manžela pracovali ještě dobrovolníci a také s ním spolupracovaly další neziskové organizace. Dále žalobkyně upřesnila, že organizace byla financována pouze z veřejného účtu, kam mohli lidé posílat finanční prostředky na podporu zmiňovaných projektů, avšak nikdo za celou dobu žádné finanční prostředky neposlal. Taktéž gruzínská vláda této organizaci žádné finanční zdroje neposkytla. Kolik projektů manžel zveřejnil prostřednictvím zmiňované organizace, žalobkyně přesně nevěděla a uvedla, že je živil obchod s optikou. Na opětovnou otázku správního orgánu, jaké problémy měl manžel s vládním režimem v souvislosti s provozováním neziskové organizace, žalobkyně odpověděla, že jí manžel před dvěma lety řekl, že se v restauraci setkal s nějakými vysoce postavenými lidmi z vlády, kteří po něm chtěli, aby ukončil činnost organizace. Konkrétně jí ale nic nesdělil. V květnu 2018 manžel žalobkyni řekl, že musí ukončit činnost optiky a odcestovat z Gruzie, protože se tady nechce „v té špině vařit“. Konkrétní důvod jí ale neřekl. Dále uvedla, že ona ani její děti žádné problémy v souvislosti se zmiňovanými aktivitami manžela neměly. Dále uvedla, že nikdy neměla problémy s policií nebo státními orgány. Podotkla, že činnost manžela se zřejmě nelíbila nějakým politikům. Když však musela ze dne na den zavřít obchod, pochopila, že situace je asi velmi vážná. Dále uvedla, že od roku 1993 do roku 1997 pracovala jako novinářka a vedla pořady o politice. Následně z redakce odešla a poté také redakce ukončila svou činnost. Jiným způsobem politicky aktivní nebyla a v souvislosti s činností novinářky žádné problémy ve vlasti neměla. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že v souvislosti s odcestováním ze své vlasti začala být ve stresu, a proto navštívila neurologa v Tbilisi, který jí předepsal lék. Uvedla, že s poskytnutím léčby v Gruzii neměla žádné potíže. V případě návratu do vlasti se žalobkyně obává, že bude ve stresu z toho, co se jí tam může přihodit v souvislosti s činností manžela v neziskové organizaci.
20. Z průběhu správního řízení dále vyplynulo, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a jejích nezletilých dětí je obava z toho, co se jí i jim může přihodit v souvislosti s manželovými aktivitami v neziskové organizaci.
21. Krajský soud posuzoval postup žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu.

22. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
23. Žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně vycházel především z její výpovědi, doložených materiálů a dále informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR ze dne 2. 1. 2018 a ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v Gruzii v roce 2017 ze dne 20. 4. 2018.
24. Dále je z průběhu správního řízení zřejmé, že žalovaný v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu žalobkyni umožnil, aby se se shora vzpomínanými materiály seznámila, vyjádřila se k nim a navrhla další podklady rozhodnutí. Žalobkyně této možnosti využila a sdělila, že tyto informace nejsou pro ni nic nového. Upozornila, že realita v Gruzii je jiná, než se o ní píše. Konstatovala, že bohužel nemá potvrzující podklady, z nichž by bylo možno dovodit, že byl na jejího manžela činen nátlak. Současně uvedla, že nechce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí a že nechce uvést nové skutečnosti nebo informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení žádosti o udělení ochrany. Pouze doplnila, že se snaží být vždy korektní a kamkoliv vycestuje, zůstává Gruzínkou. Je však pro ni velmi bolavá záležitost, když je nucena konstatovat, co se ve skutečnosti v její vlasti děje.
25. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se námitkami žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědi žalobkyně učiněné v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytykanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
26. Ze správního řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobkyní uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobkyně neuváděla žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi. Žalobkyně na otázku týkající se jejího politického přesvědčení přímo odpověděla, že nebyla v minulosti politicky angažovaná. Neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Nelze proto dospět k závěru, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
27. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové

pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Znovu je třeba zdůraznit, že důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem vymezeny taxativně.

28. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl ve shodě s názorem žalovaného k závěru, že žalobkyně neuvedla nic, co by nasvědčovalo tomu, že by ona nebo její nezletilé děti měly mít obavu z pronásledování ve smyslu 12 písm. b) zákona o azylu, nebo že by jim takové pronásledování hrozilo. Nelze totiž odhlédnout od skutečnosti, že žalobkyně opakovaně v průběhu správního řízení uvedla, že ona ani její děti nikdy ve vlasti neměly žádné problémy a to ani se státními orgány. Její obavy pramení pouze z toho, co jí sdělil manžel v souvislosti s jeho aktivitami v neziskové organizaci, kterou založil. Žalovaný k této skutečnosti uvedl, že případné azylové důvody byly posuzovány v samostatném řízení o udělení mezinárodní ochrany manželů žalobkyně, které je u žalovaného vedeno pod č. j. OAM-602/ZA-ZA11-2018 a žalovaný na toto řízení odkázal.
29. V návaznosti na takto vyslovený závěr žalovaného krajský soud posoudil námitku žalobkyně vytykající žalovanému nedostatečné zjištění skutkového stavu, neboť dle jejího názoru žalovaný nesplnil svoji povinnost zajistit výpověď manžela žalobkyně, v souladu se správním řádem ji provést jako důkaz, seznámit žalobkyni s jejím obsahem a dát jí možnost se k tomuto důkazu vyjádřit. Žalovaný však takto nejednal, čímž porušil ust. § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Této námitce nemohl krajský soud přisvědčit. Prvně je třeba upozornit na skutečnost, že žalobkyně byla v průběhu správního řízení seznámena s podklady, z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel. Při této příležitosti nenavrhla provedení dalších důkazů, tedy ani shora zmiňované výpovědi svého manžela. Žalobkyně podala jménem svým i jménem svých dětí samostatnou žádost o udělení mezinárodní ochrany, důvody této žádosti odvozovala pouze od problémů vzniklých jejímu manželovi, ty však žalovaným byly shledány jako nedůvodné a rovněž jeho žádost byla jako nedůvodná zamítnuta. Postup žalovaného tak lze shledat zákonným.
30. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně má, v případě konkrétní obavy související s aktivitami svého manžela, možnost využít právní prostředky, které jí dává země původu. Z Informace MZV ze dne 2. 1. 2018 dovodil, že občané Gruzie mají možnost se obrátit na policii v případě, že se cítí poškozeni trestnou činností. Prošetřování probíhá standardně jako v kterékoliv jiné zemi. Ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v Gruzii v roce 2017 pak dle názoru žalovaného plyne, že za vymáhání zákonnosti až po udržování veřejného pořádku je primárně zodpovědné Ministerstvo pro vnitřní věci a Státní bezpečnostní služba. Ze zprávy vyplývá, že civilní orgány provádějí účinnou kontrolu nad těmito institucemi, které mají také interní mechanismy pro vyšetřování a trestání případů porušování lidských práv a korupce. Z této Informace žalovaný rovněž dovodil, že v Gruzii se lze se stížnostmi na jednání či nečinnost úřadů obrátit také na veřejného ochránce práv (ombudsmana), jehož institut je velmi silný.
31. S takto vyslovenými závěry žalovaného se krajský soud v plném rozsahu ztotožňuje a odkazuje na ně. V této souvislosti připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, z níž lze dovodit, že „*Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně*“. Lze se tedy přiklonit k názoru žalovaného, že je

nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje ochrany mezinárodní.

32. Krajský soud má za to, že z podkladů žalovaného přitom nijak nevyplývalo, že by právní ochrana poskytovaná v Gruzii byla nedostatečná či pro žalobkyni nedostupná. Žalovaný se s námitkami žalobkyně podrobně vypořádal, napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné a na jeho závěry krajský soud v plném rozsahu odkazuje. Lze se rovněž ztotožnit s jeho názorem, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu nikoliv před jakýmikoliv negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů daných zákonem o azylu. Mezinárodní ochranu ve formě azylu lze v souladu s příslušnými ustanoveními tohoto zákona udělit pouze osobě, která byla v zemi své státní příslušnosti pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství či příslušnosti k určité sociální skupině nebo se takového pronásledování obává v případě svého návratu do země původu. V případě žalobkyně a jejích nezletilých dětí však takové důvody nebyly shledány.
33. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
34. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
35. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické,

nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný v projednávané věci uvedl, že se v této souvislosti zabýval zejména rodinou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a jejich nezletilých dětí a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, že žila s dětmi a manželem v bytě v Tbilisi, kde také žijí její rodiče. Před svým odchodem z vlasti provozovala obchod s optikou. Je tedy zřejmé, že žalobkyně a její děti mají ve vlasti dostatečné zázemí a mají se kam vrátit. V průběhu správního řízení nevyplývalo, že by žalobkyně nebo její děti měly nějaké závažné zdravotní problémy. Žalobkyně v této souvislosti pouze uvedla, že před odjezdem z vlasti trpěla psychickými problémy a z toho důvodu v Gruzii vyhledal neurologa. Přitom však konstatovala, že s poskytováním zdravotní péče ve své vlasti žádné problémy neměla. Krajský soud se tedy přiklonil k takto prezentovanému názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu.

36. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobkyně důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
37. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
38. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 6 - 8) žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Gruzii stala terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobkyni v případě návratu do Gruzie by nemohlo ze strany gruzínských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Žalovaný znovu zopakoval, že žalobkyně jako jediný důvod odchodu z vlasti uvedla obavu z manželových aktivit v

neziskové organizaci, kterou založil. Přitom uvedla, že ona ani její děti neměly v souvislosti s těmito manžellovými aktivitami ve své vlasti žádné konkrétní potíže. Žalobkyně přitom měla v případě konkrétní obavy možnost využít právní prostředky, které jí dává země jejího původu. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje. Lze k nim pouze připomenout, že doplňkovou ochranu je možno poskytnout v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu pouze tam, kde takové nebezpečí reálně hrozí. Z žádných důkazů přitom taková skutečnost nevyplývá.

39. Dále žalovaný konstatoval, že žalobkyni a jejím dětem v případě svého návratu do vlasti nehrozí jakékoliv poškození za jejich azylovou žádost v zahraničí. Není také známo, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti byli diskriminováni nebo znevýhodňováni ze strany státních orgánů, nebo že by měli problémy se získáním dokladů. Potýkají se pouze s totožnými problémy jako ostatní občané Gruzie – vysoká míra nezaměstnanosti a podobně. Lze tak uzavřít, že závěr žalovaného, dle něhož žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu byl zákonný. Z výpovědi žalobkyně a evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně. Žalovaný tedy rozhodl v souladu se zákonem o azylu, když konstatoval, že žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b této právní úpravy.
40. Krajský soud konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je přezkoumatelné. S názory vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na ně odkazuje.
41. Závěrem krajský soud uvádí, že žalobkyně svoje námitky ohledně domácího násilí, pronásledování a výhrůžek ze strany bývalého přítele prvně uvedla až v podané žalobě a dále je nespecifikovala. S ohledem na délku trvání jejího manželství již tuto námitku nelze ani považovat za časově a tudíž ani azylově relevantní.
42. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 31. července 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně